

Research

*The Operation of Educational Quality Assurance by Islamic
Private School in Chana District, Songkhla Province.*

Robeeyah Mah-khareem Chidchanok Churngchow***

** Human and Social Development, Faculty of Liberal Arts, Prince of Songkla University.*

*** Associate. Professor. Dr., Faculty of Education , Prince of Songkla University, advisor*

Abstract

This paper aims at introducing the idea on the role of Yala Islamic University in the Islamization of Education. The university has played vital roles in providing integrated Islamic education. This article analyses the role of the university in the aspects: philosophy of the university ; curriculum development; staff development; preparation of textbooks and other learning resources; research and development; and community service. It suggests guidelines for the university in developing its role in managing the Islamization process in a more comprehensive context and widespread into lower educational institutions and Muslim society at large, that it emphasized on the following aspects: 1. there should have educational and training programmes for producing academic staff with a high level of ideological and moral commitment, 2. curriculum development, there should be the preparation of Islamically oriented curriculum guides for all disciplines and all levels, and also provide guidance to the lecturers for Islamization of the instructional methods and techniques and the co-curricular activities; 3. developing textbooks and multiplicity of learning resources from an Islamic perspective and also a variety of audio and visual materials developed by using an Islamic approach; 4. there should establish a model Islamic school at elementary the secondary levels where some of Islamically-based ideas and practices; 5. research department should play a vital role in evaluating the progress of the efforts at Islamization of education within the university; 6. Community service should be emphasized on providing comprehensive Islamic education.

Keywords: Operation, Educational Quality Assurance, Islamic Private School

บทความวิจัย

การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา

รอบปีหะ หมายเหตุ* ชิดชนก เจริญ**

* นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาพัฒนามนุษย์และสังคม คณะศิลปศาสตร์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่

** ปร.ด., คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติงานและเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานตามความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหาร จำนวน 15 คน และครูผู้สอน จำนวน 234 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงเท่ากับ .9766 วิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป คำนวณหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที การทดสอบค่าเอฟ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1) การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภอ จะนะ จังหวัด สงขลา ทั้ง 8 ด้าน โดยภาพรวมมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับ “มาก” เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านผดุงระบบประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับ “มาก ส่วนด้านที่มีการปฏิบัติงานน้อยที่สุด คือ ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับ “ปานกลาง”

2) ผลการเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน เกี่ยวกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ในภาพรวมผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ปฏิบัติการสอนสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภอจะนะ จังหวัด สงขลา ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การดำเนินงาน, การประกันคุณภาพการศึกษา, โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม

บทนำ

การพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตราที่ 47 ระบุให้มีการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาโดยมีระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประเมินคุณภาพภายนอก ระบบการประเมินคุณภาพภายใน โดยมุ่งการกระจายอำนาจไปสู่สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามมาตรา 18 (2) โดยให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อการพัฒนาความรู้ความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดให้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสถานศึกษามีศักยภาพในการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนบรรลุผลตามมาตรฐานอย่างแท้จริง ระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาจึงเป็นความรับผิดชอบของสถานศึกษา ซึ่งเป็นหน่วยงานรับผิดชอบการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนโดยตรง สถานศึกษาร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยต้องดำเนินการร่วมกันอย่างเป็นระบบ (กรมวิชาการ, 2544 :23-24)

โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามเป็นสถาบันการศึกษาที่จำเป็นต้องดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาตามข้อกำหนดของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติด้วยเช่นกัน แต่ปัจจุบันพบว่า จากการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันศึกษาระดับต่างๆ ยังไม่สามารถตอบสนองเป้าหมายสำคัญได้ สอดคล้องกับที่ศิริ ถิอาสนา (2549:) ได้นำเสนอภาพรวมของผลการดำเนินการประกันคุณภาพในสถานศึกษาประเภทและระดับต่างๆ ว่ามีปัญหอุปสรรคหลายประการ เป็นต้นว่าความเข้าใจและความร่วมมือของบุคลากรต่อการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ยังเข้าใจไม่ตรงกันและยังไม่ให้ความร่วมมืออย่างเพียงพอ โรงเรียนส่วนใหญ่ยังขาดความมั่นใจในการดำเนินงาน และยังไม่มีการบูรณาการระบบการประกันคุณภาพเข้ากับการบริหารงานปกติ และพบว่าสถานศึกษาส่วนใหญ่จะประเมินตนเองไม่เป็นระบบ และยังไม่ได้นำผลการประเมินไปใช้ในการวางแผนบริหาร พัฒนาปรับปรุงสถานศึกษาเท่าที่ควร

นอกจากนี้ครูอาจารย์มีความเห็นว่าเป็นการเพิ่มภาระงาน

ถึงแม้ว่าโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจะมีการดำเนินการเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาตามที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติ แต่กระบวนการที่เกิดขึ้นดังกล่าวยังไม่สามารถกระตุ้นให้เกิดกระบวนการคุณภาพที่แท้จริงในโรงเรียน ทั้งนี้อาจเกิดจากระบบการประกันคุณภาพที่ใช้อยู่ไม่ได้เอื้อต่ออัตลักษณ์ของโรงเรียนประเภทนี้ที่มีความแตกต่างจากโรงเรียนทั่วไป ในขณะเดียวกันบุคลากรในโรงเรียนขาดความตระหนักและขาดการมีส่วนร่วมในการสร้างคุณภาพของการจัดการศึกษาของโรงเรียน ดังนั้นเพื่อให้การประกันคุณภาพมีประสิทธิภาพในการผลักดันให้เกิดการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการบริหารจัดการเพื่อสร้างกลไกคุณภาพในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามอย่างแท้จริง จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการพัฒนาระบบและกลไกเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามใหม่ โดยประยุกต์จากแนวคิดของการศึกษาอิสลาม ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับปรัชญาเป้าหมายและอัตลักษณ์ของโรงเรียน ตลอดจนเป็นกลไกเพื่อกระตุ้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรในโรงเรียน ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาต่อไป ทั้งนี้สอดคล้องกับแนวคิดของซุเมดดี อินทร์รักษ์และคณะ (2550:31) ที่ได้เสนอไว้ว่าการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โรงเรียนต้องให้ความสำคัญต่อความมุ่งมั่นและความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชน ซึ่งเป็นข้อมูลพื้นฐานประกอบการกำหนดจุดมุ่งหมายในการพัฒนาของโรงเรียน เพื่อให้สามารถจัดบริการทางการศึกษาที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิภาพทุกด้านตามความพร้อมของทรัพยากรและศักยภาพที่มี ตลอดจนความเป็นไปได้ของแต่ละโรงเรียน จนเป็นที่พึงพอใจในการจัดการศึกษาของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง ระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เป็นเรื่องของการบริหารจัดการคุณภาพศึกษาอย่างต่อเนื่อง กระแสความต้องการให้การศึกษามีคุณภาพเกิดจากผู้เรียน ผู้ปกครอง และสังคม ทำให้สถานศึกษาต้องการ

จัดการศึกษา โดยเน้นพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อให้เป็นมนุษย์ที่มีคุณภาพทั้งด้าน บัญญัติ ผลผลิต ซึ่งถือว่าเป็นกระบวนการที่สถานศึกษาต้องดำเนินการเพื่อที่จะสร้างความมั่นใจในคุณภาพ จึงนับว่าเป็นจุดเริ่มต้นในการประกันคุณภาพการศึกษา ที่ครอบคลุมกระบวนการต่างๆ ที่จะต้องดำเนินการในการจัดการศึกษา สถานศึกษาต้องมีการจัดการอย่างเป็นระบบ มีกระบวนการรับรองการปฏิบัติงาน มีกระบวนการตรวจสอบ ที่สร้างความมั่นใจให้เป็นหลักประกันต่อผู้เรียน ผู้ปกครอง และสังคมเพื่อยืนยันต่อสังคมได้ว่าสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนที่จะจบการศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ เป็นที่ยอมรับของสังคม ตลอดจนเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ เจตคติ ค่านิยม และคุณธรรมตามหลักสูตร ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการจัดการศึกษา ซึ่งเป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง (กรมสามัญศึกษากระทรวงศึกษาธิการ. 2542:68)

สถานศึกษาทุกแห่งต้องดำเนินการตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ในเรื่องของ ระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและปฐมวัย ซึ่งประกอบด้วยภาระงานที่สถานศึกษาต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบใน 8 ด้าน คือ

- 1) การจัดการระบบบริหารและสารสนเทศ
 - 2) การพัฒนามาตรฐานการศึกษา
 - 3) การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
 - 4) การดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
 - 5) การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา
 - 6) การประเมินคุณภาพการศึกษา
 - 7) การรายงานคุณภาพการศึกษา
 - 8) การผดุงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา
- การประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ย่อมทำให้สังคมได้รับความพอใจ ซึ่งการสร้างคุณภาพของผู้เรียนสถานศึกษาต้องมีการบริหารจัดการอย่างต่อเนื่อง มี

ข้อมูลที่ใช้ในการพัฒนาคุณภาพงาน มีวิสัยทัศน์ ภารกิจ มีการวางแผนพัฒนาคุณภาพ แต่ในขณะเดียวกันในการปฏิบัติจริงก็ต้องยอมมีอุปสรรคที่จะทำให้การดำเนินงานติดขัดหรือไม่สะดวก ซึ่งปัญหาและอุปสรรคดังกล่าวนี้ อาจเหมือนหรือแตกต่างกันขึ้นอยู่กับสภาพสิ่งแวดล้อมหรือบริบทของแต่ละสถานศึกษา แต่สถานศึกษาจะต้องดำเนินงานและพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้เป็นไปตามหมวด 6 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 อย่างชัดเจนและต่อเนื่อง สม่่าเสมอ จึงนับได้ว่าเป็นการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาเอง ผู้วิจัยในฐานะที่มีหน้าที่รับผิดชอบ ในด้านงานการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งมีภารกิจหลักในการบริหารงานตามกรอบคุณภาพการศึกษา และติดตามผลการดำเนินงานของโรงเรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมาย จึงมีความสนใจและต้องการศึกษาว่า โรงเรียนมีการดำเนินการเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามมากน้อยเพียงใด และได้ดำเนินการเป็นไปตามระบบและกลไกการประกันคุณภาพหรือไม่ อย่างไร และต้องการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติงานในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่

สมมติฐานการวิจัย

1. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภोजะนะ จังหวัด

สงขลา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา แตกต่างกัน

2.ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา ที่มีขนาดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติงานในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา แตกต่างกัน

ประโยชน์ของการวิจัย

1.เป็นข้อมูลสารสนเทศสำหรับผู้บริหาร ครู อาจารย์ และบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ตลอดจนเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข และพัฒนางานตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา

2.เป็นข้อเสนอแนะในการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม เพื่อให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่อการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา

3.เป็นข้อเสนอแนะหรือรูปแบบสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือที่สนใจเพื่อไปประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

4.เป็นข้อมูลพื้นฐานเตรียมการรับการประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.)

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้ลงนามแทนผู้รับใบอนุญาต ผู้จัดการ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ หรือผู้ที่รักษาการในตำแหน่งดังกล่าว และครูผู้สอนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา ทั้งหมด 15 โรงเรียน ผู้บริหารทั้งหมด จำนวน 60 คน และครูผู้สอน จำนวน 564 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้ลงนามแทนผู้รับใบอนุญาต ผู้จัดการ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ หรือผู้ที่รักษาการในตำแหน่งดังกล่าว ซึ่งผู้อำนวยการเป็นผู้คัดเลือกผู้บริหารที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงาน

ประกันคุณภาพการศึกษา และมอบหมายให้ตอบแบบสอบถาม โรงเรียนละ 1 คน จำนวน 15 คน และครูผู้สอน จำนวน 234 คน โดยมีขั้นตอนในการเลือกกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1. ผู้ลงนามแทนผู้รับใบอนุญาต ผู้จัดการ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ หรือผู้ที่รักษาการในตำแหน่งดังกล่าวของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา ผู้วิจัยใช้วิธีเลือกตามจุดมุ่งหมาย (Purposeful sampling selection) ทั้งหมด 15 โรงเรียน โรงเรียนละ 1 คน โดยมอบหมายให้ผู้อำนวยการเลือก ผู้ลงนามแทนผู้รับใบอนุญาต ผู้จัดการ ผู้อำนวยการ หรือรองผู้อำนวยการ ซึ่งผู้อำนวยการเป็นผู้คัดเลือกผู้บริหารที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานประกันคุณภาพการศึกษา และมอบหมายให้ตอบแบบสอบถาม โรงเรียนละ 1 คน จำนวน 15 คน

2. ครูผู้สอนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา ประมาณกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางยามาเน่ (Yamane.1970 : 886) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ทั้งนี้ยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ต้องใช้กลุ่มตัวอย่างอย่างน้อย 234 คน โดยใช้สัดส่วนร้อยละ 42.03 เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างตามขนาดดังกล่าว

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติงาน และความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเกี่ยวกับงานประกันคุณภาพการศึกษา ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจสอบ ความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) พิจารณาความเหมาะสมของการใช้ภาษาและอื่นๆแล้วปรับปรุงเครื่องมือให้ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญและอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วนำแบบสอบถามไปทำการทดลอง (Try out) ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภोजनाหวี จังหวัดสงขลา ได้ผู้บริหาร 3 คน และครูผู้สอน 17 คน เหตุผลเนื่องจากสภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมประเพณีที่คล้ายคลึงกัน แล้วนำมาหาค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยง (Reliability) โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป คำนวณหาค่าร้อยละ

ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน t- test และ f-test (one way - anova) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของเครื่องมือทั้งชุดเท่ากับ.9766 ซึ่งแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ประกอบด้วย ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และขนาดของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองโดยขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ในการทำหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลถึงผู้อำนวยการโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหาร และครูผู้สอนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา แบบสอบถาม จำนวน 249 ชุด ได้รับคืน 249 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 โดยผู้วิจัยเดินทางไปแจกและเก็บแบบสอบถามด้วยตนเองทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่รวบรวมได้ นำไปวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป เพื่อหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ของข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา ใน 8 ด้าน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มโดยใช้ t- test และ f- test (one way - anova)

สรุปผลและอภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามสามารถนำมาสรุปผลและอภิปรายผลการวิจัย ได้ดังต่อไปนี้

1.สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีตำแหน่งเป็นครู (ร้อยละ 94.0) และเป็นผู้บริหารสถานศึกษา (ร้อยละ 6.02)

1.1 จำแนกตามวุฒิการศึกษาสายสามัญ ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามทั้งผู้บริหารสถานศึกษาและครู ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 82.33) รองลงมามีวุฒิมัธยมศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี (ร้อยละ 11.65) โดยผู้บริหารสถานศึกษาจำแนกตามวุฒิการศึกษาสายสามัญ ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 53.33) รองลงมามีวุฒิมัธยมศึกษา ปริญญาโท (ร้อยละ 45.67) ส่วนครูที่จำแนกตามวุฒิการศึกษาสายสามัญ ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 84.19) รองลงมามีวุฒิมัธยมศึกษา ต่ำกว่าปริญญาตรี (ร้อยละ 12.39)

1.2 จำแนกตามวุฒิการศึกษาสายศาสนา ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามทั้งผู้บริหารสถานศึกษาและครู ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษต่ำกว่าระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 81.93) รองลงมามีวุฒิมัธยมศึกษาปริญญาตรี (ร้อยละ 12.05) นอกจากนี้ยังวุฒิมัธยมศึกษา อื่นๆ (ร้อยละ 5.22) โดยผู้บริหารสถานศึกษาจำแนกตามวุฒิการศึกษาสายศาสนา ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษต่ำกว่าระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 73.33) รองลงมามีวุฒิมัธยมศึกษาปริญญาตรี (ร้อยละ 20.00) ส่วนครูที่จำแนกตามวุฒิการศึกษาสายศาสนา ส่วนใหญ่มีต่ำกว่าวุฒิมัศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 82.48) รองลงมามีวุฒิมัธยมศึกษา ปริญญาตรี (ร้อยละ 11.54)

จำแนกตามขนาดโรงเรียน ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดกลาง (ร้อยละ 46.67) รองลงมาปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก (ร้อยละ 40.00) และปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่ (ร้อยละ 13.33) ส่วนครูที่จำแนกตามขนาดโรงเรียน ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดกลาง (ร้อยละ 53.42) รองลงมาปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่ (ร้อยละ 33.33)

ละ 23.50) และปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก(ร้อยละ 23.08)

2. การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา

2.1 การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ทั้ง 8 ด้าน

ผลการศึกษาพบว่า โดยภาพรวมมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีการปฏิบัติงานมากที่สุดคือ ด้านผดุงระบบประกันคุณภาพการศึกษา มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา มีการปฏิบัติปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านที่มีการปฏิบัติงานน้อยที่สุด คือ ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารและครูผู้สอน มีความรู้ความเข้าใจและความตระหนักในเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาซึ่งเป็นหัวใจหลักของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ทั้งนี้เพื่อให้การจัดการศึกษามุ่งพัฒนาคนให้มีคุณภาพ ระบบการบริหารจัดการทรัพยากร และการปฏิบัติงานบนพื้นฐานของแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยเน้นการร่วมตัดสินใจของทุกฝ่ายทั้งครูผู้สอน ผู้บริหาร ชุมชนและคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อกำหนดแนวทางและวิธีการประกันคุณภาพของสถานศึกษา ในขณะเดียวกันแสดงให้เห็นว่า สถานศึกษามีการพัฒนากระบวนการจัดการข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพสามารถนำไปใช้ในการประกอบการตัดสินใจในการวางแผน การพัฒนาคุณภาพทั้งในระดับรายบุคคล ระดับชั้น กลุ่มสาระวิชา และสถานศึกษาเอง ในปัจจุบันโรงเรียนมีข้อมูลพื้นฐานอยู่แล้ว ฉะนั้นการนำมาวิเคราะห์และแปลผลให้มีความหมายจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งได้แก่ การกำหนดภารกิจวิสัยทัศน์และเป้าหมาย ตลอดจนการนำผลการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาในรูปแบบที่ถ่ายทอดความเข้าใจให้ผู้ปกครอง และชุมชนทราบในด้านการดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาแสดงให้เห็นว่าสถานศึกษามีการนำแผนไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็น

รูปธรรมและบรรลุเป้าหมายที่กำหนดในการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นการสร้างความมั่นใจให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง

นอกนี้อาจเป็นเพราะกระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดทำเอกสารคู่มือการปฏิบัติงานของสถานศึกษาสามารถนำไปทางเลือกในการปฏิบัติงาน ตามระบบหลักเกณฑ์และวิธีการ การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ซึ่งแต่ละขั้นตอนในการดำเนินงานบุคลากรในสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา ตัวแทนผู้ปกครอง ชุมชนจะเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานและรับทราบผลความก้าวหน้า และอุปสรรคอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่การจัดระบบสารสนเทศเพื่อจัดทำมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาคุณภาพการศึกษา การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา มีการประเมินคุณภาพการศึกษาแล้วรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย แล้วจะมีการผดุงระบบประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งน่าจะส่งผลให้การดำเนินงานตามระบบหลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับ “มาก” ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมพล จันทรแดง (2545) ที่พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับ “มาก” บุญถิ่น วงษ์สิทธิ์ (2546) ที่พบว่า โดยภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับ “มาก” และ เพ็ญศิริ ทานให้ (2544) ที่พบว่า โดยภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับ “ปานกลาง” เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านผู้วิจัยมีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายดังนี้

1)ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศพบว่ามีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับ “มาก” ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่าเนื่องจากโรงเรียนมีการจัดการเตรียมการดำเนินการประกันคุณภาพภายในเป็นอย่างดีโดยมีภารตองค์กรมีโครงสร้างการบริหารงาน ในรูปแบบแผนภูมิแสดงไว้อย่างชัดเจน มีนโยบาย / เป้าหมายการพัฒนาของสถานศึกษา มีแผนการนิเทศและกำกับติดตามการปฏิบัติงานของบุคลากร มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างเหมาะสมและทุกฝ่ายมีส่วนร่วม มีการสร้างความตระหนักถึงคุณค่าของ

การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาและการทำงานเป็นทีมมีระบบสารสนเทศและข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารวิชาการ เช่น การบริหารจัดการหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลที่ต้องครบถ้วนเป็นปัจจุบัน มีการนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ในการพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของสมพล จันทรแดง (2545) ที่พบว่า มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับ “มาก” ทั้งนี้เนื่องจากเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามามีบทบาทในโรงเรียนมากขึ้น ผู้บริหารและครูมีความรู้ในการใช้คอมพิวเตอร์ในการจัดเก็บข้อมูลแทนเอกสารที่เป็นกระดาษ ทั้งนี้เพื่อสะดวกในการใช้และจัดเก็บ และสอดคล้องกับงานวิจัยของชาติชาย พิมพิไล (2543) ที่พบว่า ด้านการวางแผนพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับ “มาก”

2) ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา พบว่ามีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับ “มาก” ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมาตรฐานการศึกษา ซึ่งประกอบไปด้วยมาตรฐานการเรียนรู้ การศึกษาขั้นพื้นฐาน และหลักสูตรสถานศึกษา และที่สำคัญโรงเรียนมีคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรและมาตรฐานการศึกษา ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาที่ดีและเข้มแข็ง อีกทั้งมีส่วนร่วมในการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนท้องถิ่น มีการจัดประชุมทบทวน และวิเคราะห์ผลการประเมิน การปฏิบัติงานตามมาตรฐานของฝ่าย / กลุ่มสาระการเรียนรู้ / บุคคลและสถานศึกษา ในภาพรวม มีการพัฒนาและปรับปรุงมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและมาตรฐานการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการที่จำเป็นและทรัพยากรที่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน มีการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจ ในการทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและมาตรฐานการปฏิบัติงาน เพื่อก่อให้เกิดความสอดคล้องสัมพันธ์ไปสู่การปฏิบัติงานที่จะทำให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย จึงมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับ “มาก”

3) ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา พบว่ามีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับ “มาก” ผู้วิจัยมีความเห็นว่า โรงเรียนมีการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพ

การศึกษาที่ครอบคลุมทุกกิจกรรม และทุกโครงการ มีการกำหนดรูปแบบ และวิธีการพัฒนาบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานกิจกรรมตามแผนอย่างได้ผลดี มี

การวางแผนและออกแบบกิจกรรมต่างๆ ในสถานศึกษา เช่น การเรียนการสอน การวัดประเมินผล ตลอดจนการบริหารจัดการ มีการประสานสัมพันธ์และมีความสอดคล้องกันมุ่งไปสู่เป้าหมายร่วมกันอย่างมีระบบ ผู้ปกครองและชุมชนมีโอกาสดำเนินการมีส่วนร่วม และบทบาทสำคัญในกิจกรรมต่างๆ ตามแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษาสถานศึกษานำข้อมูลตรวจสอบ จุดอ่อน จุดแข็ง มากำหนดจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษามีการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ระยะ 3 ปี หรือ 5 ปี และจัดทำแผนปฏิบัติ การประจำปี จึงมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับ “มาก”

4) ด้านการดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา พบว่ามีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับ “มาก” ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนมีการดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยมีการนำแผนไปปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม และยึดหลักการมีส่วนร่วมของชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีการนิเทศ ติดตาม การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาทุกขั้นตอนอย่างต่อเนื่อง และมีการปรับปรุงและพัฒนาแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เหมาะสมกันและทันสมัยอยู่เสมอ มีการนำผลการประเมินไปจัดทำแผนและโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตลอดจนมีกระบวนการที่ ตลอดจนมีกระบวนการที่เป็นระบบโดยมีการวางแผนปฏิบัติตามแผนตรวจสอบหรือประเมินผลปรับปรุงและพัฒนา ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สมพล จันทรแดง (2545) ที่พบว่า มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับ “มาก”

5) ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา พบว่ามีการดำเนินงานอยู่ในระดับ “ปานกลาง” ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า โรงเรียนยังไม่ได้ใช้วิธีการที่หลากหลายและเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนไปใช้ในการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา กลไกที่สำคัญอย่างหนึ่งที่จะทำให้คุณภาพการศึกษาดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพคือ การตรวจสอบและทบทวนเป็น

การประเมินตนเองของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ มีการกำหนดขอบข่าย วิธีการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา มีการใช้ระบบข้อมูลสารสนเทศของงาน/ฝ่ายให้เป็นประโยชน์ในการตรวจสอบ มีการตรวจสอบเน้นหลักฐานเชิงประจักษ์หรือตามสภาพจริง บุคลากรมีการตรวจสอบการปฏิบัติงาน / กิจกรรมด้วยวิธีการ ประเมินตนเองอย่างสม่ำเสมอ มีการนำผลการประเมินไปจัดทำแผนและโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ภายใต้วามร่วมมือของบุคลากรในสถานศึกษา ซึ่งแต่ละชั้นตอนมีการะงานมาก และซับซ้อน จึงทำให้การดำเนินการในด้านนี้ได้เพียงระดับ “ปานกลาง”

6)ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา พบว่ามีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับ “มาก” ผู้วิจัยมีความเห็นว่าโรงเรียนได้ใช้วิธีการประเมินคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย และสถานศึกษาให้ความสำคัญในการประเมินคุณภาพการศึกษา มีการนำผลการประเมินคุณภาพการศึกษาไปวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อยเพื่อนำไปปรับปรุงคุณภาพผู้เรียน มีการประเมินคุณภาพผู้เรียนด้วยแบบทดสอบมาตรฐาน มีการวางแผนประเมินตนเอง และจัดทำเครื่องมือประเมินตนเอง โดยบุคลากรทุกคนมีส่วนร่วม จึงมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับ “มาก”

7)ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี พบว่ามีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับ “มาก” ผู้วิจัยมีความเห็นว่า โรงเรียนมีการพัฒนาคุณภาพการศึกษามุ่งผลสัมฤทธิ์ มีคณะหรือบุคคลผู้รับผิดชอบการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี มีการรวบรวมผลการดำเนินงาน และผลการประเมินเพื่อจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษา มีการเขียนรายงานที่มีความชัดเจนครอบคลุมเนื้อหาสาระสำคัญ และแสดงหลักฐานข้อมูลผลสัมฤทธิ์ของสถานศึกษาในรอบปีที่เที่ยงตรงและเชื่อถือได้ มีการจัดทำรายงานประเมินตนเองของสถานศึกษาเสนอหน่วยงานต้นสังกัด และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทราบอย่างต่อเนื่อง มีการนำเสนอผลการประเมินตนเองไปใช้ในการปรับปรุงมาตรฐานคุณภาพการศึกษา มีการนำผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษามาวิเคราะห์แปลผลใช้เป็นข้อมูลสำหรับปรับปรุงและพัฒนา ตลอดจนมีการจัดทำรายงาน

คุณภาพการศึกษาครอบคลุมมาตรฐานการศึกษา การบริหารจัดการ การจัดการเรียนรู้ จุดเด่น / จุดด้อย แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยมีผู้มีส่วนร่วมในความรับผิดชอบที่ชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นววรรณ ศรีภูธร (2544) ที่พบว่าด้านการรายงาน มีการกำหนดการอยู่ในระดับ “มาก”

8)ด้านผดุงระบบประกันคุณภาพการศึกษา พบว่ามีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับ “มาก” ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนมีการ กำกับติดตาม ประเมินผลและผดุงระบบประกันคุณภาพ อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นกลไก ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของระบบประกันคุณภาพการศึกษาที่มีหน้าที่หลักในการให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อส่งเสริมการพัฒนา และ ประเมินประสิทธิภาพในการดำเนินงานของระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา และพบว่าโรงเรียนมีการเสนอแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในปีต่อไป ซึ่งครอบคลุมสาระสำคัญ จุดเด่นที่ควรผดุงไว้และจุดด้อยที่ต้องแก้ไขป้องกัน มีแผนพัฒนาบุคลากรในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ต่อเนื่องระยะยาว มีการปรับปรุงพัฒนาและรักษาระบบประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม มีการศึกษาวิเคราะห์กิจกรรม/โครงการที่ดำเนิน การอยู่ร่วมกัน สนับสนุนกิจกรรม/โครงการที่ดำเนินการ ได้ผลดีและนำเทคนิค วิธีการไปใช้ในการพัฒนากิจกรรม/โครงการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ตลอดจนสถานศึกษา มีการปรับปรุงงานตามรายงานคุณภาพการศึกษา มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับ “มาก”

2.2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน เกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ในภาพรวมผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ปฏิบัติการสอนสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ปฏิบัติการ

สอนสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภอนะ จังหวัดสงขลา ตามด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี และด้านผดุงระบบประกันคุณภาพการศึกษา มีความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู เกี่ยวกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภอนะ จังหวัดสงขลา ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เรืองเดชเพ็งจันทร์ (2546) ที่เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของ ผู้บริหารและครูผู้สอน จำแนกตามขนาด คือ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ โดยภาพรวมทุกด้านพบว่า การดำเนินงานไม่แตกต่างกัน

2.3 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะผู้บริหารสถานศึกษา

1) ควรได้มีการกำหนดนโยบายการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน อย่างเป็นระบบ โดยกำหนดเป็นแนวทาง และวิธีการประเมินให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาในระดับเขตพื้นที่การศึกษา โดยใช้รูปแบบการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาแบบองค์รวมและรูปแบบอื่นๆ

2) การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ภายในและภายนอก เป็นภารกิจที่สำคัญของสถานศึกษา ดังนั้นสถานศึกษาจึงควรกำหนดมาตรฐานระดับสถานศึกษาให้เหมาะสมกับผู้เรียน ท้องถิ่น และสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตลอดจนกำหนดแนวทางการดำเนินงานให้ชัดเจนโดยให้บุคลากรในสถานศึกษาและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา

3) ควรมีการจัดประชุมสัมมนาการดำเนินงานตามระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพ

การศึกษาของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทุกระดับ นำผลการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ไปวางแผนแก้ไขปัญหการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งระบบในระดับสถานศึกษา และเขตพื้นที่การศึกษา

4) ควรรวบรวมผลการประเมินภายในมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ แปลผลในภาพรวมทั้งหมดแล้ว นำมาเสนอผลการประเมินต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้เพื่อนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงงานของตนเองต่อไป

5) ควรมีการนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผน และรายงานผลการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งสถานศึกษาจะต้องกระทำอย่างต่อเนื่องและจริงจัง ทั้งนี้และทั้งนั้นเพื่อนำผลที่ได้รับมาปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาต่อไป

ข้อเสนอแนะครูผู้สอน

1) ควรให้บุคลากรครูและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคนได้มีโอกาสเข้าร่วมอบรม สัมมนา เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน ไม่ควรเน้นเฉพาะบุคลากรแกนนำ

2) ผู้บริหารระดับสูง ควรสร้างความตระหนักถึงคุณค่าของการประกันคุณภาพภายในและการทำงานเป็นทีมให้แก่บุคลากร

3) ด้านการเตรียมการและการปรับปรุงระบบประกันคุณภาพการศึกษาควรมีการประชาสัมพันธ์ ธรรมเนียมสถานศึกษา ทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อคิดเห็นที่หลากหลาย จัดทำแผนพัฒนาให้สอดคล้องกัน กำหนดทิศทาง กำหนดการนิเทศติดตาม กำกับและประเมินผลทั้งในระดับบุคคล สถานศึกษา กลุ่มงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศพื้นฐานเพื่อปรับปรุงระบบการประกันคุณภาพการศึกษาให้เหมาะสม ตลอดจนใช้เทคโนโลยีมาใช้ในการเก็บประมวลผลและนำเสนอข้อมูล

4) สถานศึกษาควรเล็งเห็น และให้ความสำคัญในการวิจัยและพัฒนากระบวนการจัดการศึกษา การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา

5)โรงเรียนควรส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรครู มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ

6)โรงเรียนควรดำเนินการให้มีการวัดผลและ ประเมินผลนักเรียนด้วยเครื่องมือและวิธีการที่ หลากหลาย

7)โรงเรียนควรจัดระบบการบริหารจัดการโดย ให้บุคลากรมีส่วนร่วมทุกขั้นตอนและมีการกำหนด บทบาทหน้าที่ในการดำเนินงานอย่างชัดเจน

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1)ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม

2)ควรมีการศึกษาวิจัยโดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ เกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงาน ปัญหาและ แนวทางการแก้ปัญหาตามระบบการประกันคุณภาพ การศึกษาภายใน ในโรงเรียนต้นแบบ โรงเรียนในฝัน โรงเรียนแกนนำ หรือทุกสถานศึกษาทั่วประเทศ

3)ควรมีการศึกษาโดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพ ควบคู่ไปกับการวิจัยเชิงปริมาณ ทั้งนี้และทั้งนั้น เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงประจักษ์ในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม

บรรณานุกรม

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. 2544. การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐานระบบการประกันคุณภาพการศึกษา : กรอบและแนวการดำเนินงาน (ลำดับที่ 1). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

กรมสามัญศึกษา. กระทรวงศึกษาธิการ. 2542. เอกสารชุดประกันคุณภาพ เล่ม 1 ระบบประกันคุณภาพการศึกษาและมาตรฐานและตัวชี้วัดมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

ชาติชาย พิมพ์ไสย. 2543. การศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

นภวรรณ ศรีภูธร. 2544. การประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียนนาร่อง สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดหนองบัวลำภู. วิทยานิพนธ์ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

บุญถิ่น วงสิทธิ์. 2546. การศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครราชสีมา เขต 5. วิทยานิพนธ์ ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

เพ็ญศิริ ปานรังศรี. 2548. การประเมินการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา ขนาดกลาง จังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ.

เรืองเดช เพ็งจันทร์. 2546. การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดชัยภูมิ. ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สมพล จันทร์แดง. 2545. การประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กสังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ ปริญญาการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ
การศึกษา. 2549. หลักเกณฑ์และวิธีการ
ประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานรอบที่ 2 (พ.ศ.
2549-2553). กรุงเทพมหานคร : บริษัทจุด
ทองจำกัด .

ศิริ ถิอาสนา. 2549. โครงการวิจัยการพัฒนาระบบ
ประกันคุณภาพภายในโรงเรียนอาชีวศึกษา
เอกชนโดยใช้หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการ.
วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

